

Styrelsefolk i SFN och lokalklubbarna

STYRELSELEDAMÖTER

Hedersledamot: Juho Perttola, Ritaniemenkatu 8 H 44, SF 15240 lahti 24.

Ordförande: Rune Samuelsson, Kvarngatan 14, 972 00 Gällivare, tel 0970/141 71.

Sekreterare: Lars-Erik Holmberg, Fältspatstigen 17, 951 64 Luleå, tel 0920/998 08.

Kassör: Åke Andersson, Satter, 970 13 Hakkasbyn, tel 0975/410 42.

Ledamöter: Staffan Forslund, Furuvägen 16, 812 00 Storvik, tel 0920/115 36, Björn Lundberg, Sävast 6227, 961 00 Boden, tel 0921/721 41, Tore Strandgård, Lappgatan 42 B, 981 00 Kiruna, tel 0980/164 17 (Lokalklubsrepresentant ÖN), Gustav Rova, Plogvägen 4, 961 00 Boden, tel 0921/120 28 (N), Anna-Lisa Olovsson, Materialvägen 10, 920 60 Storuman, tel 0951/104 89 (M), Rolf Norstedt, Skolvägen 7, 790 23 Svärdsjö, tel 0246/10645 (S).

Revisorer: Curt Weman, Slottsvägen 98, 183 52 Täby, tel 08/756 19 03 och Hans-Erik Lundberg, PI 3480, 810 10 Torsåker, tel 0290/25053.

Suppleanter: Börje Meijer, Basvägen 63, 931 00 Skellefteå, tel 0910/100 17 och Ingegärd Lövsström, Hökvägen 10, 920 60 Storuman, tel 0951/109 46.

Valberedning till årsmötet 1977: Nils Öhman, Tjärhovsgatan 2, 95300 Haparanda, tel 0922/10258, Arne Persson, Kråkbärsvägen 1B, 902 53 Umeå, tel 090/13 56 96 och Sigurd Nyby, Sperringgården, Sörnävde, 774 02 Avesta, tel 0226/220 41.

Övre Norra

Ordförande: Bengt Henriksson, Slättervägen 34, 981 00 Kiruna, tel 0980/177 96.

Sekreterare: Johnny Niva, Lasarettsgatan 45 A, 972 00 Gällivare, tel 0970/123 88.

Kassör: Heine Krekula, 970 35 Tärändö, tel 0978/203 43.

Norra

Ordförande: Gert Laestander, Box 494, 930 80 Arvidsjaur, tel 0960/113 01.

Sekreterare: K-E Lundgren, Hemvärnsg. 18, 930 80 Arvidsjaur, tel 0960/105 07.

Kassör: Asta Rova, Plogvägen 4, 961 00 Boden, tel 0921/12028.

Mellersta

Ordförande: Folke Fredriksson, Ugglevägen 29, 920 60 Storuman, tel 0951/10606.

Stig Lövsström, Hökvägen 10, 920 60 Storuman, tel 0951/10946.

Kassör: Arne Persson, Kråkbärsvägen 1 B, 902 53 Umeå, tel 090/13 56 96.

Södra

Ordförande: Rolf Norstedt, Skolvägen 7, 79023 Svärdsjö, tel 0246/106 45.

Sekreterare: Nils Jonsson, PI 1115, 680 60 Syslebäck, tel 0564/101 62.

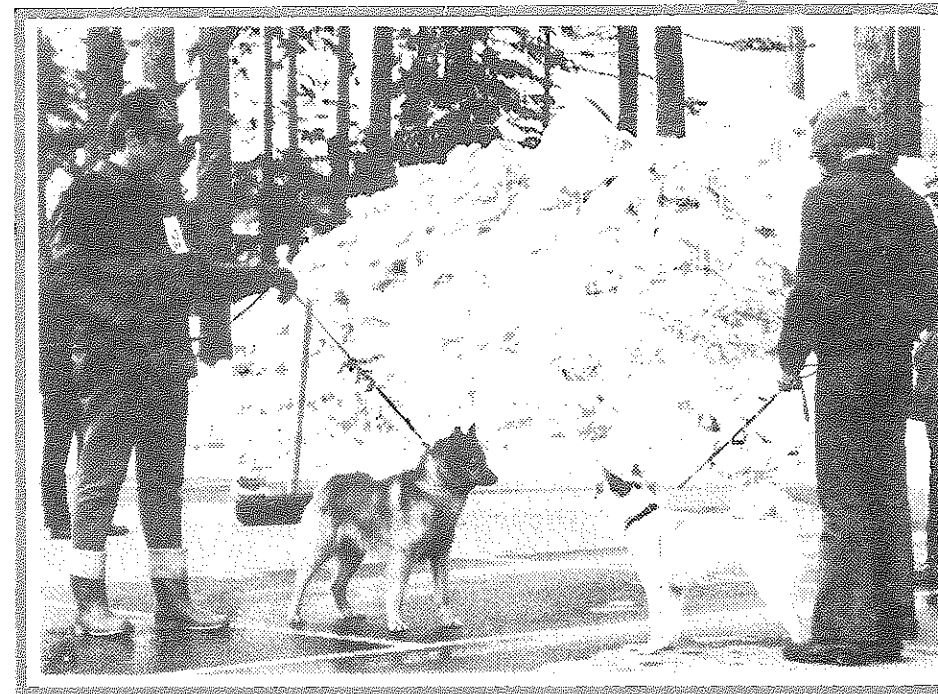
Kassör: Marianne Einarsson, Dalavägen 26, 821 00 Bollnäs, tel 0278/159 51.

STÅNDSKALL

Nr 2

1976

HUND- UTSTÄLLNING

SFN/Övre Norra anordnar utställning för finsk spets och norrbottenspets på natursköna Tärendöholmen i samband med midsommarfestligheterna den 26 juni 1976.

Veterinärbesiktningen börjar kl 10.00 och bedömningarna kl 10.30.

Domare: Anna-Lisa Olofsson

Anmälningsavgifter:

Veteran- och unghundsklass	50: — kr
Öppen- och championklass	60: — kr

Anmälningsavgiften sätts in på postgiro 48 80 89-4.

Anmälan senast den 15 juni till Heini Krekula, 970 35 Tärendö.
Tel. 0978/200 00 (arbetstid) och 0978/203 43 (kvällstid).

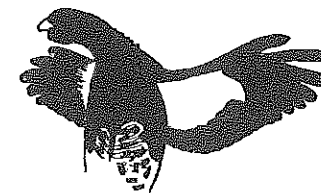
SFN/Övre Norra

STÅNDSKALL

ORGAN FÖR SPECIALKLUBBEN
FÖR FINSK SPETS
OCH NORRBOTTENSPETS

Nr 2 1976

Jagar och jagar...

Klubbens programförklaring — kring en finsk spets, som med skönhet, intelligens och tyglad jaktlust forsar fram i tjäderskogen — är odiskutabel. Men vägen dit är svårfunnen, krokig och och mycket, mycket lång.

Hundavel med renrasiga hundar innehåller ett komplex av problem. De varierar, beroende av den aktuella nivån i förhållanden till målsättningen, samt de krav som ställs i fråga om olika, specifika egenskaper för rasen.

För en hund av jakthundras ställs rent allmänt följande krav:

- A God fysik.
- B Goda jaktegenskaper.
- C God allmän mentalitet.
- D God rasprägel (exteriört och mentalt) och anatomi.

— Kravet god fysik är kompromisslöst. En sjuk hund har ingen jägare användning för. Under denna rubrik faller även den maximala syreupptagningsförmågan, som tillsammans med viljan maximerar djurets uthållighet. Detta är helt naturligt den egenskapsgrupp som uppfödare, jägare (hundkonsumenten), rasens speci-

INNEHÅLL

- Ledare
- Målsättningsfrågor för norrbottenspets
- Rapport från Kemi
- Årsmötet
- Riksutställningen
- Riksnytt
- Den ändamålsenliga fågelhunden
- Lokalklubbnytt

OMSLAGSBILDEN

Riksutställningens final 1976. Finske spetsen S 29934/71 Int o Nord Uch Ukkos Penu (Stig Brännvall) vinner Bis-tävlingen före norrbottenspetsen S 18093/75 Åkes Tenni (Hans Renfjäll). Foto: Lars-Erik Holmberg, Luleå.

Redaktör: Bernt Karlsson, PI 6363,
Medle, 931 00 Skellefteå,
tel. 0910/703 63.

Ansvarig utgivare: Lars-Erik Holmberg,
Fältspatstigen 17, 951 64 Luleå,
tel. 0920/998 08.

STÅNDSKALL utkommer med fyra nummer per år inklusive årsbok. Pre-numeration ingår i medlemskap i SSF.

alklubb m fl har lättats att värna och vara överens om.

Vad gäller B, C och D så blir begreppen genast mera diffusa. I enlighet med detta så är det också inom dessa områden variationerna ökar i rask takt. Både vad gäller ägarnas och uppfödarnas åsikter samt hundarnas verkliga egenskaper.

Vad gäller jaktegenskaperna så är dessa, som så mycket annat, en kombination av arv och miljö. Miljöpåverkans storlek varierar sannolikt en hel del från en jaktform till en annan. Vad gäller jakt med skällande fågelhund så är, förutom sök, lydnad och samarbete, jägarens möjligheter att påverka hundens **positiva** beteende (att ge skull, markera rätt, finna i träd, förfölja, stanna och lyssna efter flygande fågel etc) ytterst begränsade. Alla dessa egenskaper måste alltså finnas i hundens instinktsuppsättning redan vid valpköpet. Det gör det i regel också, fast i olika hög grad vad gäller olika egenskaper. Vi måste alltså ha sådan tur att variationerna av de olika egenskaperna är i någorlunda **BALANS** med varandra för att slutresultatet skall bli en användbar hund. Är balansen i det närmaste total, så har vi uppnått vad som är möjligt i denna jaktform, p g a det låga dressyrkravet — hunden som inte behöver jagas in! Nu kanske någon börjar dra öronen åt sig — detta är väl ändå inte möjligt? Jovisst!

Söket är givetvis orutinerat och visst är hunden intresserad av annat vilt, men upptaget finns där, förmågan att stoppa förföljandet och lyssna när fågeln går ur synhåll finns där. Ståndskallet och viljan att hålla ut skallet och markeringen likaså. Praktiken har visat flera exempel på detta. I och med detta så är också den jaktliga avelsmålsättningen helt klar. Aveln skall inriktas på hundar som tar skapliga pris på jaktprov redan andra säsongen! Hos denna kategori måste injagningen ha varit tämligen problemfri, så problemfri att medeljägaren klarar av att nå samma resultat, vilket är viktigt. Hundar med exempelvis hög skalltröskel så att de lämnar ståndskallen i ett par

säsonger om skalltiden närmar sig tio minuter har ju tappat en god bit av en grundegenskap, som ägaren måste dressera dit med hjälp av bössan och mycket hårt arbete. Hos en normalintresserad söndagsjägare kommer den hunden sannolikt aldrig längre.

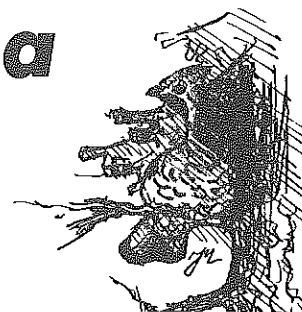
Nu finns det ett fenomen i SFN och det är: Jakt är något så enkelt att det inte diskuteras jämfört med exteriörsidan. Det gäller båda raserna. Jakt kan möjligen diskuteras under tre höstmånader men sedan är det stopp. Och när det diskuteras, så sker det jämfört med alla exteriöra diskussioner på en mycket låg nivå. Men så länge denna diskussion inte förs upp åtminstone till hundarnas nivå, så är också något framåtskridande inom denna sektor utesluten.

En liknande företeelse är resonemangen kring enmanshundsmentaliteten. Som bekant betraktas vår nordiska spets som en ganska utpräglad enmanshund rent allmänt. Och det verkar som finnspetsen och gråhunden har denna egenskap bäst bevarad. Nu börjar emellertid resonemanget bli alldeles snedvridet. Många har nämligen satt upp hypotesen: Enmanshund = Elakhund. Det är fel . . .

Enmanshundsmentaliteten innebär att hunden ogärna lyder någon annan än sin ägare. Vidare medföljer en rad egenskaper i varierande grad. Hunden vaktar gärna, har bättre följsamhet än andra individer. Däremot har hunden svårare att byta herre (säljas) och kan bli aggressiv genom felaktig dressyr = sviken av husse.

Eftersom spetsen i regel jagar på grund av ren blodtörst — jämför engelska fågelhundar — så måste det finnas styr-möjligheter för hundföraren (hundens herre), för att hunden överhuvudtaget skall lyssna och ta intryck av sin herre i skogen. Enmanshundsmentaliteten uppbyggd i förtroende, där dock hunden aldrig ifrågasätter vem som bestämmer, är det lättastaste och trevligaste sättet. Sedan finns det en viktigare aspekt och den är rent kynologisk. Att börja gräva i ett djurs instinktskomplex

Så vill SFN ha norrbottensspetsen

Detta målsättningsprogram har utarbetats av SFN:s ordförande Rune Samuelsson och Johnny Niva, som är tekniskt avelsråd för rasen. Programmet innehåller konkret formulerade målsättningar för rasens fortsatta utveckling.

1. Den kvantitativa utvecklingen

Rasen skall utgöra en stor spetsras. Tendensen pekar mot detta med tanke på rasens årliga markanta ökning i registreringar. Den skall äga ett brett användningsområde, som kan spaltas upp i

- a) fågelhund
- b) älghund
- c) allroundhund eller "söndagsjägarens" hund
- d) kamrat- och gårdshund

2. Den mentala sidan

Varmansmentalitet skall känneteckna rasen. Detta innebär en snäll och behaglig hund i de allt större kontakterna med människan. Den skall inte besitta vakttendenser och skälligheten skall vara balanserad.

3. Jaktsidan

Rasen skall ha ett brett jaktligt användningsområde med inriktningen

- a) de mindre markernas älghund
- b) eftersökshund
- c) användbar fågelhund

4. Exteriörsidan

Hunden skall vara vacker och välvuxen med god muskulatur och benstomme.

Den skall också vara torr och lätt.

Typen skall vara funktionell (ändamålsenlig).

och ändra vissa bitar separat rubbar sannolikt den så viktiga balansen som tidigare beskrevs.

En slutsats av resonemanget blir att SFN i bl a tidskriften måste gå betydligt djupare in i såväl den jaktliga som den mentala problematiken för att nå bättre kunnskap i dessa frågor. Av resonemanget framgår också rent allmänt att

målsättningen borde ha formulerats så här:

LÅT OSS SKAPA MYCKET BRA JAKTKAMRATER (hundar alltså), SOM ÄR SUNDA OCH VACKRA . . .

Då framgår det också klart vilken av de tre egenskaperna som är den ovillkorliga kompromisslösa grundstenen.

Det är skillnad på jakt och jakt . . .

◦ Den 3 april 1976 är ett historiskt datum för SFN. Det som hände då var att representanter för kennelklubbarna i Sverige och Finland sammanträdde på Finska Klubben i Kemi för att hålla den första konferensen om rasen sedan den godkändes i Finland (1973).

◦ Mötet utnynnade i två viktiga beslut. Norrbottenspetsen får hela Norden som ursprungsområde. Idealhöjderna för tik och hanhund höjs till 41 respektive 44 cm.

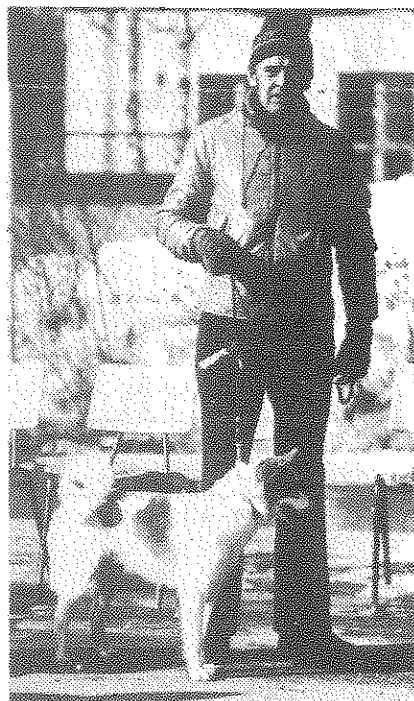
◦ SFN:s ordförande Rune Samuelsson hade inbjudits att föreläsa om rasens dagsläge, målsättningsfrågor och avelsmöjligheter. Rune dömde även norrbottenspetsarna vid en storutställning dagen efter konferensen. Här följer hans rapport från Kemi.

Rapport från Kemi

År 1973 träffades representanter för Svenska Kennelklubben (SKK) och finska Kennelklubben (FKK) i Gällivare för att enas om en gemensam målsättning för norrbottenspetsen. Konferensen utnynnade i att finländarna beslutade godkänna rasen även i Finland, samt att starta en inventering efter rastypiska naturhundar. Man enades också om en gemensam rasstandard. I Finland fick rasen namnet Pohjanpystykorva.

Redan då förutsattes att en ny konferens skulle hållas så snart rasen fått en tillräckligt stor numerär, så att säkrare antaganden om dess naturliga status beträffande mentalitet, jaktförmåga och exteriör kunde göras.

År 1975 registrerades tillsammans cirka 500 hundar och rasen hade då totalt cirka 1500 registrerade hundar. Tiden ansågs då mogen för en ny konferens. Representanter för SKK och FKK kallades därför till möte i Kemi den 4 april 1976. SKK representerades av Henrik Lövgren och övertecknad. Enligt finländska önskemål föll det dessutom på min lott att hålla ett anförande för uppfödarintressenter om rasens dagsläge, målsättningsfrågor och avelsmöjligheter.

◦ S 49903/71 Åkes Rippe blev BIR vinnare vid utställningen i Kemi den 4 april i år. Här ses Rippe tillsammans med sin ägare Holger Marju, Luleå. Rippe är extra intressant ur den synpunkten att han med sin boghöjd (cirka 45 cm) "fångades in" av den konferens som hölls dagen före utställningen och där det bestämdes att idealhöjden för hanhundarna bland norrbottenspetsen ska vara 44 cm. (Foto: Lars-Erik Holmberg, Luleå).

Konferensens huvudfråga blev mankhöjden. Från svenskt håll hävdades att rasens naturliga idealhöjd för hanhund är 45 cm. Finländarnas uppfattning i frågan var diffusare och kanske något taktiskt betonad. Den slutliga lösningen blev att idealhöjden för hanhund höjdes till 44 och för tik till 41 cm. Med hänsyn till att många av våra bästa hundar har sina rötter i Finland och att det där av naturliga skäl finns ett större antal standardenliga naturhundar, beslöts att rasen i fortsättningen skall räkna Norden som ursprungsområde. Därmed är inte längre Sverige ensamt ursprungsland för rasen.

Till uppfödarkonferensen hade samlats cirka 70 personer. Med hjälp av diabilder redogjordes för rasens exteriöra dagsläge. Målsättningsfrågorna presenterades genom en tryckt programförklaring, som tidigare utarbetats av rasens avelsråd och mig och i vederbörlig ordning godkännts av klubbens AU. (Detta program presenteras av avelsrådet på annan plats i tidningen.

Konferensdeltagarna föreföll vara synnerligen nöjda med tillställningen. Intresset för rasen är utan tvekan stort även i Finland. De allvarligaste frågetecknen blev om rasen verkligen ska göras till en hund utan enmanshundsmentalitet.

Hemkommen fick jag ett långt brev från en uppfödare, som skriver: "På en punkt har jag svårt att förstå Era synpunkter och det är mentalitetssidan. Vår samlade erfarenhet är att de mest framstående jakthundarna av denna ras alltid har varit enmanshundar och haft egenskapen att vakta över det fällda viltet och husbondens ägodelar eller lägerplats. Med sitt skall har den varnat ovälkomna "gäster", tagit avstånd av varje främmande jägare och i nöd försvarat sin husbonde. T o m med sitt liv. Det är möjligt att Du i dina kynologiska studier upptäckt att dessa egenskaper inte är nödvändiga för en god jakthund, men personligen värderar jag dem synnerligen högt. I övrigt är målsättningsprogrammet av utomordentligt hög klass".

"DEN BÄSTA KONKURRENSKLASS JAG SETT"

Utställningen dagen därpå hade samlat 12 registrerade norrbottenspetsar och fyra för typbesiktning, av vilka två godkändes och fick ställas ut. De bättre hanhundarna var av mycket hög klass. De fyra CK-hanhundarnas höjd var 45-46 cm. BIR-klassens fyra hanhundar och en tik bildade den bästa konkurrensklass jag hittills sett. FKK:s ordförande Olli Korhonen kommenterade: Denna ras är redan en mera färdig ras än många andra nordiska spetsar".

Två svenska hundar hamnade i topp, därefter en finsk, så en svensk och sist en finsk hund. M a o en broderlig fördelning, även om det f d ursprungslandet fick ett litet plus i kanten. Men om de svenska uppfödarna inte förblir helskärpta och utnyttjar varje möjligt stöd, t ex genom avelsrådets kartotek, kan detta plus tämligen omgående utbytas till ett klart minus. Så pass bra avelsmaterial har Finland.

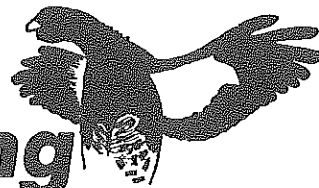
□□ Norrbottenspetsens officiella höjd (cirka 40 cm) tillkom genom mätning av ett fåtal mindre representativa naturhundar. Redan vid rasinventeringen 1967 fick många känslan att idealhöjden borde ha satts högre.

□□ I den inofficiella rasstandard av år 1971 anges idealhöjden till 43 cm för hanhund och 40 för tik. Dessa höjder grundades inte heller på rasens inneboende höjd, utan i första hand på taktiska kompromisser mellan olika intressenter i frågan.

□□ Med den breda användningssektor som norrbottenspetsen fått, är det rimligt att den inte begränsas i sin fysiska kapacitet att motsvara ställda förväntningar. I det avseendet bör den heller inte stå efter sina "kusiner och fränder" buhunden (45 cm), finsk spets (47 cm) och karelsk-finsk laika (46 cm).

□□ Ökningen av idealhöjden till 44 cm för hanhund är tillfredsställande och torde betyda — med hänsyn till användningsområde och rasens naturliga, genetiska höjd — att de bästa hanhundarna är att söka i storleken 44-46 cm samt att ck-tikarna borde vara 40-42 cm.

Finsk rasuppfattning i blickpunkten

av LARS-ERIK HOLMBERG

När SFN i Ståndskall nr 4/75 presenterade en ny exteriör målsättning för den finska spetsen, var det många som "hajade till". Kan man göra så, dvs vägra följa den utveckling som satsar på tunga och "överpälsade" finska spetsar?

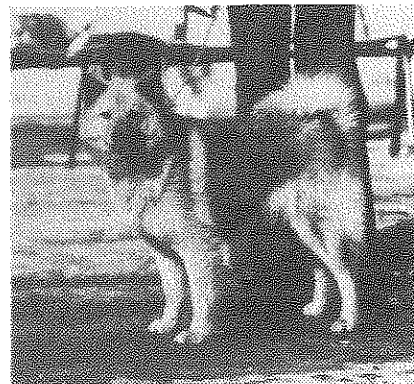
För de som formade den ny målsättningen stod motiven klara. Men många medlemmar ställde sig nog undrande inför deras djärvhet.

EN FÖRSTA JÄMFÖRELSE

Kemiutställningen, som vi sökte skapa intresse för i Ståndskall 1/76, blev för övertäckt det första tillfället att kunna

° SF 22961/71 Jekku — tung, kvadratisk och välpälsad — blev skl-segrare bland hanhundarna. Lägg märke till huvudets svaga könsprägel. (Foto: Lars-Erik Holmberg)

° SF 14196 R/73 Kippuran Pepi var en fin rasrepresentant även sett med svenska ögon och tog hem segrarklassen på tiksidan. (Foto: Lars-Erik Holmberg)

göra en jämförelse mellan vår nya inställning och den traditionella, finska uppfattningen om hur en finsk spets ska vara konstruerad.

Intresset att fara till Kemi understödde jag dessutom genom att anmäla två hundar av den lätta, torra typen.

Efter 17 mils bilkörning (bara ett kort uppehåll i tullen i Haparanda för att visa upp hundarnas friskintyg) anlände jag till Kemi. T o m anpassad till finsk tid.

Utställningen omfattade inte bara finsk spets. Huvudnumret var en generalmönstring av norrbottenspets. Norrbottenspetsen var också konferensämne på Finska Klubben i Kemi, dagen före utställningen (se annan artikel). Övriga hundar som ställdes ut var bl a lapsk

vallhund, jämthund, gråhund och karelsk björnhund.

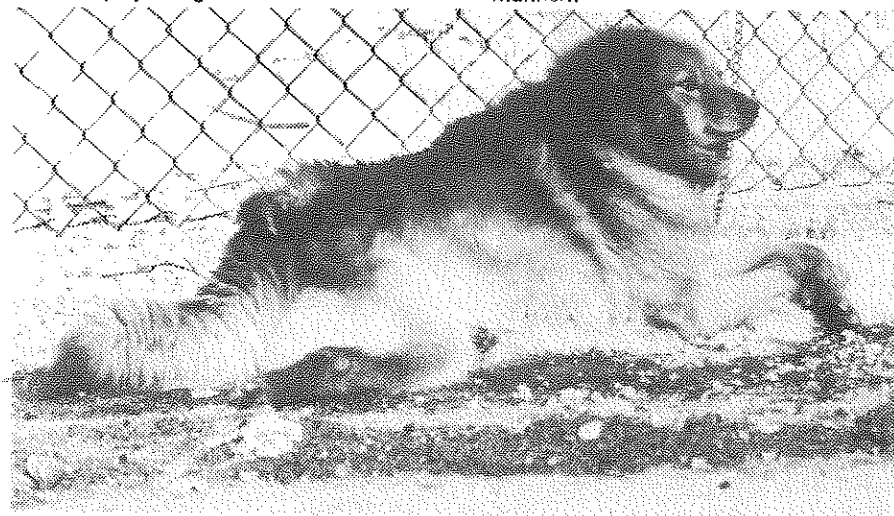
Redan i veterinärköen kunde man iakttta differensen mellan svensk och finsk uppfattning. Min ena hund, mitt uppe i värsta pälsfällningen, såg stundom ut som en "naken hund" bredvid de mest överpälsade kögrannarna!

NÅGRA IAKTTAGELSER UNDER BEDÖMNINGEN

Väldigt stor del av de finska hundarna var av markant tyngre typ än de svenska. Ett förhållande som ytterligare accentuerades av den förstnämnda gruppens yviga pälsar.

Det var också den finska typen som favoriserades vid bedömningarna. Den kvadratiske typen poängterades t o m bland tikarna, vilket är en klar skillnad mot svensk uppfattning. En annan sak som frapperade var att man accepterade relativt könslösa huvuden hos hanhundarna. Kanske en sak som förvånar de svenska uppfödare som målvedmetet strävar efter kraftigare könsprägel.

Lösa bogar var mycket vanligt, vilket gav en hel del funderingar om hundarnas funktion på jaktstigen.

° En "antiexteriörbild" visserligen — men en av de finska hundarna var så här överpälsad. (Foto: Lars-Erik Holmberg)

JAKTPROVSKLASSERNA

De enda svenska glädjeämnena i utställningen för finsk spets var segrar och framskjutna placeringar i jaktprovsklasserna. Kanske för många en överraskande upplysning. Det går inte komma ifrån att man väntade sig fler finska hundar där.

SLUTFACIT

Helhetsomdömet från utställningen är att svensk och finsk uppfattning om den finska spetsen exteriör går isär en hel del. Vår målsättning att framhålla en torr och lätt typ utan allt för stor fixering vid rasdetaljer som öron, svans och päls är formad utifrån en önskan att skapa och vidareutveckla den finska spetsen som jakthund.

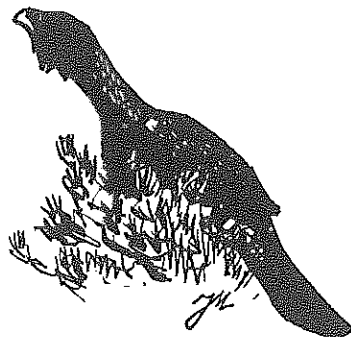
Självklart har finsk avel samma, stora målsättning, men vi tror på olika metoder och vägar till målet.

Under hemvägen kunde jag glädja mig åt två saker. Mina hundar hade programenligt och i konsekvens med finsk uppfattning erövrat tvåor och — inte minst — norrbottenspetsklassen vanns av en jakthund från Åkes kennel, ägd av Holger Harju, Luleå.

Jag kände de sötsura rönnbären rulla i munnen.

ÅRSMÖTET

Protokoll fört vid SFN:s årsmöte den 10 april 1976 på Grand Hotell, Kalix.

§ 1

Inledning

Ordföranden Rune Samuelsson hälsade välkommen och gav en kort redogörelse för det gångna årets arbete och de uppgifter som väntar på sin lösning.

§ 2

Föredragningslista

Årsmötet beslutade godkänna presenterad föredragningslista med följande tillägg:

1. Motion från Övre Norra om ändrad mankhöjd på Norrbottenspets.
2. Motion om provregelförändring enligt provregelkommitténs förslag i Ståndskall nr 1/76.
3. Motion från Landskampskommittén om finansieringsformen "Landskampstian".

§ 3

Röstlängd

Årsmötet beslutade att uppskjuta justeringen till ev behov av röstlängd uppstår vid votering.

§ 4

Mötesordförande

Björn Lundberg, Boden, valdes att leda årsmötesförhandlingarna.

§ 5

Mötesskreterare

Lars Holmberg, Luleå, valdes att sitta sekreterare vid årsmötet.

§ 6

Justeringsmän

Årsmötet valde Heine Krekula, Tärendö, och Johnny Niva, Gällivare, att justera årsmötesprotokollet.

§ 7

Styrelse och revisionsberättelse

Årsmötet godkände de i Ståndskall presenterade berättelserna.

§ 8

Balansräkning

Årsmötet beslutade fastställa presenterad balansräkning.

§ 9

Ansvarsfrihet

Årsmötet beslutade att meddela styrelsen full ansvarsfrihet.

§ 10

Årsavgift och inkomst- och utgiftsstat

Efter kommentar kring föreslagen höjning av årsavgiften till 40 kr till Riksklubben, beslutade årsmötet att fastställa presenterad inkomst och utgiftsstat. (Inkluderande beslut om att 40 kr/medlem och år tillfaller Riksklubben.

§ 11

Val av styrelseledamöter

Valberedningen föreslog omval av ordföranden och sekreteraren. Rolf Norstedt och Tore Strandgård hade av sagt sig styrelseuppdraget före mandattidens utgång.

Årsmötet presenterade en kandidat till styrelsen utanför valberedningens förslag: Birger Pettersson, Bondersbyn.

Vid omröstning valdes följande till riksstyrelsen på en tid av två år: Rune Samuelsson, Lars-Erik Holmberg, Åke Andersson, Björn Lundberg. (Staffan Forslund ingår också — ett år kvar av mandattiden.

Anm: Styrelsen skall enligt nya stadgarna bestå av fem ledamöter valda av årsmötet och därefter en ledamot från varje lokalklubb som väljes och bekostas av lokalklubben.

§ 12

Resor och traktamenten

Årsmötet beslutade att höja angiven km-ersättning till 40 öre/km + fem öre/km för medåkande. Vid uppehålle tillämpas självkostnader styrka med kvitton.

§ 13

Revisorer och supleanter

Bo Pålsson hade av sagt sig omval. Årsmötet valde efter omröstning Curt Weman, Täby, och Hans-Erik Lundberg, Torsåker.

Årsmötet antog valberedningens förslag och omvalde Börje Meijer, Skellefteå, och Ingegärd Löfström, Storuman, till suppleanter.

§ 14

Valberedning

Årsmötet beslutade välja: Arne Persson, Umeå, Sigurd Nyby, Avesta, och Nils Öhman, Haparanda, till valberedning och beslutade även att den sistnämnde ska vara sammankallande.

§ 15

Motion angående norrbottenspetsens mankhöjd

Styrelsen föreslog att inte bifalla motionen utan i stället bifalla det förslag till mankhöjd som diskuterades och accepterades vid konferensen i Kemi den 3 april 1976. Där föreslog Svenska och Finska kennelklubbarna att Norrbottenspetsens mankhöjd ska höjas till 44 cm för hanhund och 41 cm för tik.

Dessutom föreslogs att Norden skall anges som Norrbottenspetsens ursprungsområde.

Årsmötet beslutade enligt det förslag som Svenska och Finska kennelklubbarna överenskommit om.

§ 16

Motion om regeltolkning

Styrelsen föreslog att provregelkommitténs förslag, såsom det utformats i Ståndskall 1/76, punkterna ett och två skulle antas av årsmötet.

Årsmötet biföll motionens punkt ett och punkt två först efter begärd och genomförd votering med rösterna 16 bifall och sex avslag.

§ 17

Kompendiefrågan

Årsmötet beslutade att diskutera hur SFN ska förfara och handla med det nytryckta kompendiet eftersom inga förslag till lösningar presenterats av Stig Lövnström, sedan han erhållit uppdraget vid styrelsemötet i Sveg 1975.

Årsmötet beslutade att låta varje lokalklubb själva lösa problemet efter eget gottfinnande. Inriktningen skall dock vara att försäljningen av kompendiet skall ske på ett sådant sätt att risken för missförstånd mm reduceras.

§ 18

Ständigt medlemskap

Årsmötet beslutade även att ta upp frågan om ständigt medlemskap till beslut.

Mötet beslutade att ständigt medlemskap skall kunna lösas till en kostnad av tio ggr aktuell årsavgift.

§ 19

Landskampstian

Landskapskommittén hade till årsmötet inlämnat följande förslag till finansiering av landskampen: varje medlem löser en "Landskampstia" bland vilka sedan ett hagelgevär fördelas. Nettot skall gå till landskampsfonden.

Årsmötet beslutade att antaga förslaget och uppmanade kommittén att snarast sätta igång försäljningen.

§ 20

Kvalificering till Skallkungstävlingen

Årsmötet beslutade behandla underhand inkommen motion från Mellersta. Mellersta motionerade om enhetliga regler för kvalificering till Skallkungstävlingen.

Årsmötet uppdrog åt styrelsen att utarbeta sådana regler. Dessa ska publiceras i Ståndskall nr 2/76.

§ 21

Övriga frågor

Styrelsen har för 1975 gett SFN:s guldnål till Tore Strandgård, Kiruna. Styrelsen motiverar sitt beslut så här: Strandgård har genom sitt energiska arbete inom Specialklubben och genom sitt omdömesfulla agerande vid kontakter med Finska spetshundvänner visat sig väl svara mot de kvalifikationer som erfordras för att få SFN:s guldnål.

Försening av älgprovresultat

Genom en serie omständigheter har slutliga fastställandet av pris för genomförda älgprov försenats. För att bli en god samordning mellan utsedd älgprovskommitté och aktuella domare skall en älgprovskonferens arrangeras. Södra lokalklubben står som arrangör och kostnadsansvarig. Riksklubben biträder med cirka 500 kronor.

Konferensen skall protokollföras och protokoll ska tillställas styrelsen snarast efter konferensens slut.

Finsk gåva

Representanter för Finska spetshundklubben överlämnade ett pris till Riksutställningen att lämnas till bästa Finska spets.

Prisutdelning

Årsmötet avslutades med prisutdelning.

Vandringspriset Unos Minne tillföll K-G Ekroos, 27 poäng.

Ukkopriset tillföll Kronohovs Kim, ägare Tore Johansson, Tallsjö.

Kennel Näbsens vandringspris tillföll för alltid Tjibas Mikke, ägare Nils Jonsson, Sysseleback, 17 poäng.

Kennel Näbsens JCH-pris tillföll för alltid Tjibas Mikke, rasens första JCH.

Årets Skallkung. Siriklin Sippi och hans ägare erhöll Skallkungsmedaljen och manschettknappar från Jaktmarker och Fiskevatten.

§ 22

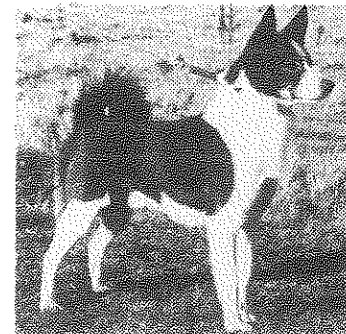
Avslutning

Ordföranden tackade för visat intresse och förklarade mötet avslutat.

Vid protokollet: LARS-ERIK HOLMBERG

Justeras: HEINE KREKULA, JOHNNY NIVA

Käck tog en 1:a

□ S 2990/69 Käck tog ett 1:a och två 2:a pris vid höstens älgprov.

Resultaten från höstens älgprov är nu klara. Två hundar - norrbottenspetsar - provades och båda gick till pris. S 2 990/69 Käck provades fyra gånger och nådde i tredje försöket ett 1:a pris. I fjärde provet hade Käck poäng för ett 1:a pris, men vid provet gavs inte tillfälle att testa om hunden kunde lockas av ståndet, varför domaren inte kunde ge mer än en 2:a.

RESULTAT

S 2990/69 Käck, ägare Bo Pahlsson, Kestorp. 5/11 39 poäng - 0 pris. Domare S. Onnerfeldt. 7/11 60 poäng - 2:a pris. Domare

S. Onnerfeldt. 30/11 71 poäng - 1:a pris. Domare A. Liljestierna. 4/12 74 poäng - 2:a pris. Domare P. Nordh.

S 34894/70 Näbsens Pelle, ägare Gottfrid Eriksson, Nattavaara. 18/9 58 poäng - 3:e pris. Domare R. Johansson.

Riksutställningen

av BERNT KARLSSON

Årets riksutställning hölls i ett för dagen kallt, grått och blåsigt Kalix. 23 norrbottenspetsar och 45 finnspetsar visades. Norrbottenspetsarna dömdes av Rolf Lundman eftersom Rune Samuelsson var förhindrad närvara p.g.a. familjeskäl. Staffan Forslund dömde finnspetsarna.

I finnspetsringen kom klubbens nya exteriöra målsättning väl till uttryck. Den lätta, strama, torra typen underströks i bedömningen. Hanhundssidan var av klart sämre klass än tiksidan. Speciellt vad gäller unghundarna. 9 av 12 fick tvåor. I de flesta fall rörde det sig om unghundar i utveckling, med smala tikhuvuden och ännu ej utmejslad muskulatur. Sluttävlingen innehöll dock tre utmärkta exponenter för rasens hanhundar: Toni, Kronohovs Kim och Ukkos Penu. Den sistnämnde tog hem Bir- och så småningom även Bis-tävlingen precis som i Piteå 1974.

Tiksidan innehöll genomsnittligt bättre hundar. Pella blev BIM o hård konkurrens med Anja och Tornedalens Sissí. Anja fick f.ö. det cert som behövdes för att hon skulle bli Such.

Norrbottenspetsringen var en av de jämnaste och bästa som någonsin setts. Många initierade bedömare ville skriva under på detta. En helt ung och aldrig tidigare visad tik tog hem Bir-et. Det var Haparanda-ägda Åkes Tenni. Nåbsens Virkku var svårast emot. Både Tenni och Virkku används som jakthundar, men är inte meriterade och kunde således inte delta i segrarklass.

○ Åke Andersson, Satter, visade upp den här jämna och fina gruppen i nobstringens avelsklass: fr.v. S 39436/74 Nåbsens Zenta (Lars-Göran Lindberg, Skellefteå), S 36822 Nåbsens Pernilla (Bertil Eriksson, Kalix), S 39435/74 Nåbsens Cilva (Ingrid Andersson, Satter), S 30611/75 Nåbsens Tell (Kenny Årlebrand, Malmberget), S 4709/72 Nåbsens Virkku (Heine Krekula, Tårendö). Gruppen fick 1 pris avelskl och hp. (Foto: Bernt Karlsson)

AVELSRÅDENS KOMMENTAR

Stig Brännvall: Staffan Forslund hade verkligen anammat klubbens målsättning och klassade obevekligt ner många bildsköna hundar, vars typ låg utanför den för rasen önskvärda. Eftersom riksutställningen är klubbens elitmönstring hade många tidigare högt meriterade hundar kommit till start. Det fanns tre champions bland hanhundarna, och flera sedan tidigare certifikatbelönade. Utöver de kända, tidigare meriterade hundarna som även denna gång gick i topp, gladdes man åt ungtikarna, varav flera var av toppklass. Det bådade gott för framtiden.

Johnny Niva: Norrbottenspetsens standard var tidigare tämligen varierande. Hanhundarna tenderade dock att ligga en bit ovanför idealhöjden medan tikarna låg väl samlade kring sin idealhöjd med några få undantag av alltför små exemplar. Mentalitetsaspekten blev dock den viktigaste reflexionen. Påfallande många hundar visade en sådan mjuk mentalitet att aspekten i fortsättningen nog måste ihågkommas och beaktas. En sista iakttagelse blev att ingen hund tävlade i segrarklass p.g. av de ny bestämmelserna. En påminnelse inför framtida jaktprov.

Resultat

KALIX DEN 11 APRIL 1976.

FINSK SPETS.

DOMARE STAFFAN FORSLUND.

Unghundsklass, hundar:

KIM SF 11978/T75, äg Holger Nordmark, Överkalix 2 ukl. PAX S 24789/75, äg Gösta Umänder, Storuman 1 ukl, 1 ukk. MOSSE S 49591/75, äg Rolf Engström, Haparanda 2 ukl. FINNSKALLETS JARI S 12139/75, äg Harry Brännström, Umeå 2 ukl. FINNSKALLETS MIKO S 7162/75, äg Bruno Sjögren, Nästansjö 2 ukl. FINNSKALLETS MURRI S 7163/75, äg Torsten Ångman, Dorotea 2 ukl. TARRI S 36444/75, äg Kjell Sundvall, Malmberget 2 ukl. UKKOS ZAKKO S 29529/75, äg Sven Saviniemi, Haparanda 2 ukl. RULLE S 33719/75, äg Georg Bergenstråhle, Boden 2 ukl. UKKOS PEKU S 10865/75, äg Lars-Erik Holmberg, Luleå 2 ukl. UKKOS PEILI S 10867/75, äg Per-Erik Nilsson, Sandträsk 1 ukl. 3 ukk. KAJ S 33721/75, äg. Ove Nyman, Kalix 1 ukl, 2 ukk.

Öppen klass, hundar:

RAMI S 57741/73, äg Per-Erik Laestander, Arvidsjaur 1 ökl, 2 skl, cert, 4 jkl, 4 bhkl, hp. TJÄDERMARKENS PENI S 45001/71, äg Georg Larsson, Hakkasbyn 1 ökl, 3 skl, cert, R-jkl, R-bhkl, hp. RAJ S

○ Staffan Forslund dömde finnspetsarna med hjälp av "trutförlängare". (Foto: Lars-Erik Holmberg)

31710/73, äg Lennart Bergström, Lillpite 1 ökl. NALLE S 37887/73, äg Karl-Gustav Näsström, Piteå 2 ökl. NAPPE S 17948/71, äg Nils Öhman, Haparanda 1 ökl, 4 skl. TUFF S 43651/72, äg Tomas

○ Skallkungtvåan S 17948 Nappe med ägaren Nils Öhman, Haparanda, kapade åt sig en 4:a i skl. (Foto: Lars-Erik Holmberg)

Nordlund, Altersbruk 1 ökl. BAMBA S 23443/70, äg Per Sundström, Haparanda 1 ökl. KIM S 53142/74, äg Göte Nilsson, Överkalix 0 ökl. NALLE S 54931/74, äg Per-Olof Johansson, Kalix 2 ökl. PEKKA S 51702/74, äg Lars Nilsson, Gunnarsbyn 1 ökl. TAPPER S 33359/74, äg Bert och Lucia From, Sandträsk 1 ökl. FINNSKALLETS TERRO S 20653/74, äg Åke Simu, Övertorneå 2 ökl. JACK S 58316/73, äg Per Wideholm, Överkalix 2 ökl. TONI SF 380V/74, äg Pentti Hietala, Sodankylä 1 ökl, 1 skl, cert, 2 jkl, 2 bhkl, hp (S Uch).

Championklass, hundar:

Nord Uch KRONOHOVS KIM SF 23550/71, äg Tore Johansson, Tallsjö 1 chkl, 2 chkk, ck, 3 jkl, 3 bhkl, hp. Int Nord Uch UKKOS PENU S 29934/71, äg Stig Brännvall, Hakkasbyn 1 chkl, 1 chkk, ck, 1 jkl, hp, 1 bhkl, BIR, hp.

Veteranklass, hundar:

MIKA SF 3558/69, äg Olof Järvi, Haparanda 2 vetkl.

Unghundsklass, tikar:

MIRKA S 20806, äg Kjell och Marianne Rosberg, Sorsele 2 ukl. FINNSKALLETS MISKA S 7166/75, äg Inger Åberg, Vilhelmina 1 ukl, 1 ukk, hp. TIRI S 36447/75, äg Kjell Sundvall, Malmberget 1 ukl, 4 ukk. TERO S 36446/75, äg Rajner Lyngmark, Malmberget i ukl, 2 ukk, hp. UKKOS ZITA S 29532, äg Bror G Nilsson, Allsån 1 ukl, 3 ukk. UKKO PENNI S 10868/75, äg Bertil Nilsson, Boden 1 ukl.

Öppen klass:

DOLLY S 20871/74, äg Erling Öqvist, Luleå 3 ökl. KICKI S 45012/71, äg Ove Nyman, Kalix 1 ökl. TORNEDALENS SISSI S 34814/70, äg Per Wideholm, Överkalix 1 ökl, ck, 2 btkl. ANJA S 12233/72, Anna-Lisa och Fredrik Olofsson, Storuman 1 ökl, 2 skl, cert, 2 jkl, 3 btkl, hp (S Uch). RIZZI S 51902/73, äg

○ S 18093/75 Åkes Tenni med ägarens Hans Renfjäll, Haparanda, blev bästa norrbottenspets. (Foto: Bernt Karlsson)

○ Björn Lundberg, nyinvald vice sekreterare i riksstyrelsen och Landskampskommitténs sammankallande, styrde sin fina tik S 24579/74 Toga till en 3:e plats i skl i finnspetsringen. (Foto: Lars-Erik Holmberg)

Tore Öhgren, Arvidsjaur 1 ökl. PELLA S 35369/73, äg Kjell Hedman, Lycksele 1 ökl, 1 skl, cert, hp, 1 jkl, 1 btkl, BIM, hp. FINNSKALLETS TELLA S 20655/74, äg Håkan Karlsson, Blattnicksele 1 ökl. UKKOS ZENTA S 58284/73, äg Ruth och Rune Samuelsson, Gällivare 2 ökl. CILLA S 24581/74, äg Gerd Nilsson, Överkalix 1 ökl. TOGA S 24579/74, äg Björn Lundberg, Boden 1 ökl, 3 skl, 3 jkl.

Avelsklass:

TJÄDERMARKENS PENI S 45001/71, äg Geor Larsson, Hakkasbyn (Tarri, Ukkos Zakko, Tiri, Tero, Ukkos Zita) 1 avelskl, hp. Int Uch METSÄMIEHEN PENU S 18978/69, äg Hans Westerlund: Råneå (Jack, Kaj, Int Nord Uch Ukkos Penu, Cilla, Toga) 1 avelskl, hp.

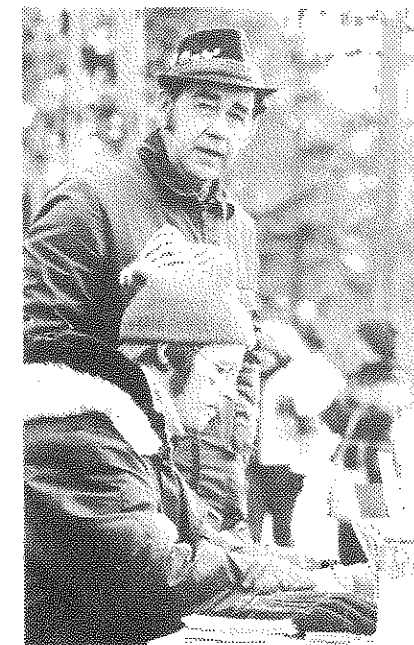
NORRBOTTENSPETS. DOMARE ROLF LUNDMAN.

Unghundsklass, hundar:

NÄBSENS TELL S 30611/75, äg kenny Årlebrand, Malmberget 1 ukl, 1 ukk. SNOBBEN S 17534/75, äg Sture Persson, Tärnaby 1 ukl, 2 ukk. ZORRO S 34575/75, äg Birger Pettersson, Bondersbyn 2 ukl.

Öppen klass, hundar:

NÄBSENS PRICKEN S 36812/73, äg Clas karlsson, Töre S 36812/73, O ökl. KAJ S 11711/74, äg Håkan Nordmark, Råneå 1 ökl. ÅKES STOJ S 54857/74, äg Alf Sandberg, Kalix O ökl. SLUGGO S 30498/73, äg Dick Rönnlund, Morjärv i ökl, 3 bhkl. NÄBSENS VIRKKU S 47091/72, äg Heine Kerkula, Tärändö 1 ökl, ck, 1 bhkl, BIR-2, BIM, hp.

○ Norrbottenspetsringen sköttes av Johnny Niva (närmast) och Rolf Lundman. (Foto: Lars-Erik Holmberg)

Unghundsklass, tikar:

UKKOS MIA S 25800/75, äg Per Arne Lundström, Klöverträsk 1 ukl, 3 ukk. ÅKES TENNI S 18093/75, äg Ebbe Renfjäll, Haparanda 1 ukl, 1 ukk, hp, ck, 1 btkl, BIR-1, hp. KETTY S 34578/75, äg Lage Degerman, Råneå 2 ukl. SILVA S 17533/75, äg Per Alrik From, Tärnaby 1 ukl, 2 ukk. BELLA S 11534/75, äg Leif Åke Björk, Råneå 2 ukl.

Öppen klass, tikar:

SARA S 58511/74, äg Anders och Eivor Björk, Piteå O ökl. ÅKES TANJA S 8905/75, äg Börje Karlsson, Lycksele 1 ökl, R-btkl. NÅBSENS ZENTA S 39436/74, äg Lars-Göran Lindberg, Skellefteå 2 ökl. ÅKES PEGGY S 11167/73, äg Eva Johansson, Bjurholm 2 ökl. ÅKES TARR S 11241/74, äg Sven-Ove Rensfeldt, Råneå 1 ökl. ÅKES LOLA S 53385/73, äg Göran Boman, Ersmark 1 ökl, 4 btkl. NÅBSENS PERNILLA S 36822/73, äg Bertil Eriksson, Kalix 1 ökl, 3 btkl. CILVA S 58512/74, äg Johnny Eriksson, Luleå (kunde ej bedömas). NÅBSENS CILVA S 39435/74, äg Ingrid och Åke Andersson, Satter 1 ökl, ck, 2 btkl, hp.

Avelsklass:

Nord Uch NALLE S 43979/72, äg Ingrid och Åke Andersson, Satter (Nåbsens Tell, Nåbsens Virkku, Silva, Nåbsens Pernilla, Nåbsens Cilva) 1 avelski, hp.

Uppfödarklass:

ÅKES KENNEL (Åkes Stoj, Åkes Tenni, Åkes Peggy, Åkes Tarr, Åkes Lola) inget pris. NÅBSENS KENNEL (Nåbsens Tell, Nåbsens Virkku, Nåbsens Zenta, Nåbsens Pernilla, Nåbsens Cilva) 1 uppfkl, hp.

SFN Mellerstas postgironummer råkade bli fel i förra numret av Ståndskall. Rätt nummer: 48 56 76 - 1.

□ Tore Strandgård, Kiruna, fick SFN:s guldnål 1976. (Foto: Lars-Erik Holmberg)

Tore fick guldnålen

En bra kamrat och en god jägare!

Det var ett epitet som fälldes om Tore Strandgård vid supén efter riksårsmötet i Kalix.

Tore bar vid supén en hedersbelöning som han fått bara timmarna innan maten - SFN:s guldnål.

Tore har jobbat inom SFN ända sedan den tid klubben var en sektion inom älghundsklubben men Guldnålen är framförallt klubbens tack för det fina arbete Tore lagt ner vad gäller kontakterna med vårt östra broderland, där man bara genom att nämna namnet Tore Strandgård med ens är inne i alla trädsällarkretsar.

Klubbnytt

BUHUNDARNA VÄLKOMNA

På SFN:s ansökan konstaterar SKK:s Tävlingskommitté att SFN kan taga emot buhundar vid klubbens prov under förutsättning att de bedöms efter gällande regler.

Vi välkomnar intresserade buhundsägare att delta i SFN:s jaktprov och hoppas att utbytet skall gagna oss alla.

STRYK PUNKT 43 F

Som jag skrev i förra numret av Ståndskall hade vid utformningen av de nya utställningsbestämmelserna våra raser jämförts med de drivande hundarna. Det vill säga att det nu krävs minst en 2:a i öppen klass, fågelprov, eller en 2:a i älgprov för att få delta i segrarklass. Genom ett förbiseende hade det dock blivit kvar i bestämmelserna att hund som erövrat certifikat på utställning inte får tävla vidare i segrarklass förrän hunden erövrat ett 2:a pris på ett jaktprov på älg eller 1:a pris öppen klass vid fågelprov. SFN har påtalat detta till SKK:s tävlingskommitté och kommittén beslutade att denna begränsning skall upphöra att gälla för Finsk spets och Norrbottenspets från och med 11 mars. För den som äger SKK:s bestämmelser för utställning och championat innebär detta att punkt 43 f skall strykas.

SFN-BEGÄRAN AVSLOGS

SFN har hos SKK ansökt om dispens från utställningsmerit för att få delta på ett jaktprov. SKK:s Tävlingskommitté konstaterade att denna begäran skulle innebära en regeländring, och en sådan kan tidigast ske vart femte år efter att reglerna fastställts. Detta innebär att Tävlingskommittén avslog SFN:s begäran och vi kan tidigast ta upp frågan om några år.

KOPPLA HUNDARNA!

Så en uppmaning till alla medlemmar. Ni som bor i tätbebyggda områden, tänk på att Ni är speciellt påpassade vad gäller hundhållningen. Håll hunden kopplad och låt aldrig hunden utträtta sina behov på platser där t.ex. barn leker. Vi tycker om hundar men alla gör det inte, en del är livrädda för hundar av en eller annan anledning. Vi måste respektera detta och genom vårt agerande visa att det går bra att hålla hund inom städer och samhällen utan nämnbärande störningar. Tag reda på om det gäller speciella bestämmelser i Din hemort.

Ni som bor utanför tätorter, tänk på jaktstadgans bestämmelser om lös hund. Skydda skogshönsen från störningar under den känsliga vårperioden!

Svenska Kennelklubbens centralstyrelse beslutade vid sammanträde den 3 april i år att anmälningsavgiften vid SKK:s utställningar skall återbetalas med hela beloppet vid dragning av hund på grund av domarbyte.

Beslutet träder i kraft från och med anmälningen till SKK:s internationella utställning i Falun den 22-23 maj.

LARS-ERIK HOLMBERG
Sekreterare

Den skällande fågelhunden 2.

Den ändamåls- enliga fågelhunden

av RUNE SAMUELSSON

I förra numret av Ståndskall startade en artikelserie om den skällande fågelhunden. Första avsnittet handlade om gråfågeln artbevarande beteendemönster. I det avsnitt som här följer har författaren uppehållit sig vid hundarna. Artikeln ger en beskrivning av den ändamålsenliga fågelhundens sätt på jaktstigen.

Jakt med skällande fågelhund är en svår jaktform, som kräver mycket av såväl hunden som jägaren.

Inom nästan alla jaktformer utnyttjar jägaren bytesdjurets artbevarande beteendemönster för att komma åt viltet. Det gör vakskytten som lockar räven med föda, fågeljägaren med sina bulvaner och vettar, älgjägaren som skjuter älgen, då denna försvarar sig mot hunden (artbevarande beteende mot varg) och stående fågelhundsjägaren som skjuter den för rovdjuret (hunden) ändamålsenligt tryckande fågelns vid uppfloget. Drevdjuret kan ju gärna inte göra annat än fly undan det förföljande rovdjuret (hunden), vars skall ger jägaren en möjlighet att passa eller genskjuta villebrådet.

Naturligtvis är det också fråga om artbevarande beteende då fågelns träar för hunden. I det fallet är det dock fråga om den första flyktetappen, och vid det tillfället saknar jägaren skotttillfälle, om inte fågelns träat inom skotthåll. När fågelns slår till i trädet, har den fortfarande kvar mycket hög flyktberedskap, bl a mot fyrfotadjur (som kan klättra — mården). Det är därför den sällan tål att hunden vidrör trädet (reser sig mot). Flykten får en ögonblicklig fortsättning om de flyktutlösande retningarnas summaeffekt blir för stor. Enbart en hunds alltför snabba anlopp mot trädet kan utlösa flykten. Men en god hund kan också stimulera fågelns till den grad, att flyktberedskapen helt elimineras.

Sannolikt är det just jaktens svårighetsgrad, som gör att den som en gång accepterat jaktformen sällan byter ut den mot en annan. En god hund kan genom sitt engagerande fågelarbete ge full kompensation för jaktmödan, även om jakten i övrigt gett dåligt utbyte.

SÖKET

Söket ska vara snabbt, uthålligt, ändamålsenligt och rutinerat.

För att en hund ska kunna färdas på det önskvärda sättet, måste den vara ändamålsenligt byggd — formen är så intimt förknippad med funktionen. Hunden måste också ha god kondition och vara vältränad. En otränad hund, som dessutom är fet, kan inte springa snabbt mer än en kort stund. Inte ens den starkaste viljan eller energin hjälper

annat än tillfälligt. Den som vill ha glädje av sin jakthund och ge den möjlighet till jaktlig utveckling, måste se till att den är vältränad redan till jaktens första dag. Med en trött och fet hund vinner man knappast annat än bekymmer och besvärligheter.

Ändamålet med söket är att hunden hittar fågel. Det gör den vältränade, goda och rutinerade hunden.

Sökmönstret mellan hundarna skiljer sig tämligen mycket. I allmänhet har den mindre rutinerade hunden ett sicksack-sökmönster och intervallerna är tämligen korta (1-5 min). Den helt rutinerade hunden offrar däremot ingen onödig tid på fågeltomma områden, utan går långt ut. Den går från fågelkontakt (vittring) till fågelkontakt, men då den är underställd ägaren i rang och vilja (samarbetsförmåga), återvänder den med jämna mellanrum och får på det viset sökintervaller på 5-15 min. I viss mån är sökmönstret årtfärdigt betingat, men beror också på rutinen, fågeltillgången samt markens och terrängens beskaffenhet.

Till rutinen hör också att hunden söker i terrängavsnitt där fågelns normalt för årstiden vistas. Under t ex tidig höst bör den koncentrera sitt sök till bäckdrag, myrkanter och tätare skogspartier.

Det måste kraftigt betonas att det viktigaste med söket är resultatet i antal furina fåglar. Även det snabbaste färdssättet och vackraste sökmönstret är av underordnat intresse.

En bra hund ska hitta fågelns, oavsett om den befinner sig på marken eller i trädet. Den måste kunna ta fågelns med snabb och säker spårning, eller med vindvittring upp till en kilometers avstånd. Det svåraste är att hitta en i träd sittande fågel, som slagit till nyligen. I synnerhet vid barmark och plusgrader. En sådan prestation kräver framför allt ett utomordentligt skarpt luktsinne av hunden. Det finns hundar med så bra "näsa" att de kan följa en "luftlöpa". D v s utan att vare sig ha sett eller hört fågelns kan den följa fågelns där den flugit fram. Då fordras det sannolikt att det är minusgrader, vindstilla och att fågelns inte flugit ovan trädtopparna.

Hunden måste söka utom syn- och hörhåll från jägaren. Om fågelns blivit uppmärksam på människans närvaro, flyger den oftast utom räckhåll för hunden. Men hunden måste dock visa ett sådant samarbete, att den inte utan anledning ger sig ut på långturer (över 15-20 min). Det kravet kan ställas, även om markerna är fågeltomma. Jägaren bör i varje stund kunna ana var hunden finns, annars får inte jägaren/hunden maximal utdelning av jakten.

Enligt våra provregler måste hunden — sedan den stött fågelns — kunna följa den fram till trädet där den satt sig, innan fågelns definitivt anses vara funnen. Ju längre fågelns flyger innan den träar, dess svårare blir det att hitta den. Men eftersom den rutinerade skällande fågelhunden står inför lyftande kull/flock och för utom synhåll flygande fågel, skapar den därmed möjligheten att hitta även en längre bort flygande fågel. Den kontrollerar med synen och hörseln var fågelns/fåglarna träar och först sedan den sett eller hört dessa slå till i träden, avancerar den och ger skall. Det kan nämnas att hunden under liknande situationer — liksom under hela sökmomentet — inte får ge skall. Skallgivningen får börja först vid "fågelträdet".

"FINNS DÄR FÅGLARNA FINNS"

Raapana beskriver det ändamålsenliga söket på följande sätt: "En god hund finns alltid där fåglarna finns. Dessa kan jägaren aldrig stöta före hunden. Det idealiska söket har den hund, som söker snabbt och energiskt inom lämpligt avstånd och visar sig då och då, samt finner fåglarna såväl från marken som träden. Dess sök är ändamålsenligt rutinerat och den tar fågelvittring även på stora avstånd".

Av en elithund kan krävas att den hittar fler än en fågel från en trädande kull/flock. Eino Takkunen var den förste som påvisade att en skällande fågelhund kan klara upp till

* Gråfågeln är inget lättvunnet jaktbyte. Varken för jägaren eller hunden. Men ett tillfälle som detta kompenserar åtskilligt av strapatser och umbäranden i mat och bekvämlighet. (Foto: Lars-Erik Jansson)

tre fåglar från samma uppflog — tack vare att den med hörseln eller synen konstaterar fåglarnas tillslag i träden har förmågan att minnas upp till tre fåglar — oberoende av avstånd och tidsrymd.

Vid den första domarkursen, som hölls i Gällivare 1964, kunde han med sin hund Seita Pörri demonstrera denna förmåga. Hunden skällde på, och apporterade tre fåglar i följd. Att en hund klarat två fåglar har dokumenterats vid flera prov. Har även själv vid några tillfällen kunnat nedlägga tre fåglar i följd, t o m från samma skottposition. En av de främsta dokumentationer ifråga om skällande fågelhundsegenskaper är just denna förmåga.

HUNDENS BETEENDE UNDER SKALLGIVNINGEN

Om den trädande eller i träd sittande fågeln har hög flyktberedskap, flyger den omedelbart när hunden avger de första skallen, om hundens beteende inte är ändamålsenligt.

Fågeln måste få tillfälle att lugna ner sig (sänka flyktberedskapen) innan hunden ger skall. Därför får hunden aldrig direkt rusa fram till en sådan fågel, utan stanna en bit ifrån (10-30 m). Det gör den specialiserade fågelhunden. Då den kommit i närheten av fågeln stannar den och försöker fastställa det exakta trädet eller platsen där fågeln sitter. Att hunden stannar en kort stund är av synnerligen stor betydelse, för då hinner fågeln fastställa förföljarens identitet och klassar då hunden till en icke omedelbart livshotande fiende. Därmed är den omedelbara faran över och fågeln kan sänka flyktberedskapen.

Det finns hundar som stannar på avstånd upp till 50 m — även om de kan se fågeln —

och påbörjar skallgivningen under kraftig svansviftning. Först om en stund avancerar den fram till trädet.

Raapana säger att ett lungt annalkande är av större betydelse än de flesta kan ana och tillägger att det utan tvekan finns hundar, som under alla årstider får skall på de flesta fåglarna och att det förefaller vara så, att den verkliga elithunden aldrig påträffar skygga fåglar. Han fortsätter: "Den rutinerade hunden stannar upp och väntar tills fågeln på grenen lugnat ner sig. Om det är fråga om en orolig fågel börjar den skallgivningen redan på avstånd och först då fågeln övergett flyktställningen (smal fågel med lång hals) avancerar hunden fram till trädet. I gles skog och om fågeln är orolig kan den förstklassiga hunden ge skall redan på 50-100 m avstånd, för att sedan långsamt komma allt närmare. Vid prov finns det anledning att under sådana situationer vara försiktig och observant, för de påminner farligt mycket om markeringsfel".

Den unga eller helt orutinerade hunden har svårt att uthålligt ge skall på fågeln den inte ser, och skäller i allmänhet endast någon minut. Därefter lämnar den fågeln, men återvänder med allt längre intervaller och avger allt kortare skallserier. Jägaren måste i sådana fall så snabbt som möjligt försöka få skotttillfälle. Om det inte lyckas under den första skallgivningen, måste man försöka utröna i vilken trädgrupp fågeln sitter och invänta hunden. Har man tur kan fågeln så småningom upptäckas. I sista hand kan den nedskjutas om hunden befinner sig under trädet.

Den rutinerade hunden måste uthålligt kunna ge ståndskall tills jägaren kommer i skjutläge, vilket ibland kräver en halv timme eller mer. En hund kan tränas till uthållig skallgivning genom att vänta allt längre och längre innan man skjuter fågeln. Då man lyckats skjuta ett tiotal fåglar för hunden, bör den tränas till skallgivning i minst tio minuter. En injagad hund kan gärna skälla i 30 min innan skottet går.

Det är viktigt att hunden har lungt uppförande under skallgivningen. Den bör helst stå stilla under stadigt svansviftande. Ett oroligt springande fram och tillbaka oroar fågeln, därför att den konsekvent vill ha uppsikt och kontroll över hunden/fienden.

Om skallet säger Raapana: "Vackert, klangfullt, uthålligt hörbart och taktfast skall är bäst. Sådan skallgivning är intimt förknippad till hundens lugna beteende. Dessa egenskaper bidrar i hög grad till kvarhållande av fågeln. Därför är den behärskade skallgivningen utomordentligt värdefull. Skallavbrott kan ursäktas endast då det är fråga om osäker markering, d v s då hunden inte riktigt vet var fågeln sitter".

FÖRFÖLJANDE OCH FÖRNYAT SKALL

Konsten att framgångsrikt förfölja en fågel är en av fågelhundens viktigaste egenskaper. Raapana säger: "Ur sportlig synvinkel är förföljandet och det förnyade skallet de värdefullaste egenskaperna den skällande fågelhunden kan uppvisa. Timplånga sådana prestationer på en gammeltupp kräver av hunden stor förmåga och uthållighet och tillhör avgjort jaktsportens ädlaste bedrifter".

Den som med egna ögon sett en hund hålla en gammeltupp i timmar eller i flera kilometer håller gärna med om detta.

Orren och tjädern beter sig väldigt olika vid flykten. Speciellt den äldre orren flyger oftast endast kortare sträckor och avger läten då den trät. Den äldre tjädertuppen däremot flyger ofta långt och avger sitt karakteristiska läte "skär näbb" egentligen endast då den är oroad — t ex då den trär för hund. Därför är det fågelarten som oftast avgör förföljandets svårighetsgrad. Men av alla skällande fågelhundar måste begäras, att de omedelbart får förnyat skall om fågeln trär inom hundens hörhåll.

Den typiska skällande fågelhunden springer efter den flygande fågeln så länge denna är inom synhåll. Därefter stannar den och lyssnar. Om den inte hör tillslaget, kan den avbryta

förföljandet. Men oftast fortsätter den förföljandet. Raapana menar att en del hundar genom fågelns start- och flygsätt kan avgöras om den kommer att stanna inom rimligt avstånd och att en sådan "superhund" kan förfölja och ta förnyat skall, även om flygsträckan skulle uppgå till ett par kilometer. Kan den ta upprepade förnyade skall på äldre tjäderfågel, är detta en bekräftelse på en ytterst bra jakthund.

Vädret och terrängen har ofta stor betydelse för hur förföljandet ska lyckas. Vindstilla och kylig väderlek samt lätt, plan hedterräng erbjuder de största möjligheterna. Eftersom hunden oftast får det förnyade skallet med hjälp av hörseln, är hårdare vind och regn starkt försvårande faktorer.

I nästa artikel får vi bekanta oss med några hundar, som allmänt ansetts vara sin tids jakthundssuveräner, samt hur dessa klarat sina uppgifter på prov och jakt.

Från lokalklubbarna

Övre Norra

av TORE STRANDGÅRD

☐ ☐ Vår klubblokal - den nordligaste och minsta - har just nu mycket stark livskraft. Medlemsökningen år 1975 blev 40 % och alla tecken tyder på att ökningen ska fortsätta. Sannolikt var det ett förutseende drag att dela "Gamla Norra". Om en lokalklubb spänner över ett alltför stort geografiskt område, kommer medlemsvården och vi-känslan lätt i kläm. Om man delar en lokalklubb, blir de nya oftast var för sig lika stora som den tidigare klubben. Man ser samma tendenser även inom andra hundklubbar. Som ett extra plus har för oss tillkommit att interna samförståndsproblem helt försvunnit och relationerna till den tidigare lokalklubben är de bästa möjliga.

☐ ☐ Klubben höll sitt årsmöte i Gällivare i kollision med skid-VM, som beklagligtvis visade sig ha större lockelse än årsmötet. Men trots ett litet deltagarantal, blev besluten målinriktade. Till nästa år måste vi kombinera årsmötet med en utställning.

☐ ☐ Styrelsens utseende framgår på annan plats i denna tidskrift

☐ ☐ Klubbens viktigaste uppgift under detta år blir skallkungtävlingen. Det är med viss spänning vi ser fram mot höstens jaktprov. Uteblir skogsfågelföryrgringen, har hundarna att göra med fågel som har synnerligen avancerade artbevarande beteendemonster. Då blir det verkligen svåra och utslagsgivande prov. Den hund som förmår "tämja" vår gammelfågel, är nog värdig titeln "Skallkung".

☐ ☐ Kalixutställningen bjöd på diverse nya lärdomar. För våra raser blev det ett nytt rekord i antalet utställda hundar. Men det är ändå tveksamt om en ort med så dåliga kommunikationer skall ha ett riks-årsmöte och -utställning.

☐ ☐ Så har vi också, som vi hoppas, vår soliga "midnattssolsutställning". Förra sommaren hölls denna utställning på Tärendöholmen för första gången, och samlade ca 50 hundar och 500 människor. Av den utställningen kan det bli något alldeles extra. En förtrollande vacker utställningsplats och midsommarsöndag. Kvällen innan är det stora festligheter på samma holme med en publik på många tusen. Vi har dessutom i år en debuterande domare, som uppfostrats inom våra egna led. Utställningen kan dessutom bli den naturliga platsen även för finska utställare. Vi önskar så många som möjligt - och då i synnerhet utställare från andra lokalklubbar och landets sydligare delar - välkomna till Tärendöholmen och hoppas att alla ska få full valuta för resan.

☐ ☐ Väl mött på Tärendöholmen!

Södra

av NILS JONSSON

☐ ☐ Södra ska anordna en kurs för jaktprovsdomare och provledare. Staffan Forslund ska vara kursledare. Vi har inte spikat någon plats för kursen ännu, kanske Rättvik är en lämplig plats i anslutning till utställningen i augusti.

Intresserade jägare kan höra av sig till styrelsen före första juli.

☐ ☐ Vi hoppas även att södras nuvarande jaktprovsdomare och provledare har möjlighet att ställa upp så många som möjligt.

Vi återkommer med jaktprovsprogrammet i nästa nummer av Ståndskall.

☐ ☐ Från Vinterutställningen i Falun kan nämnas att 17 nobsar och 26 finnspetsar var anmälda. Det var tydligen tikarnas dag. Nobstiken Tussi, som ägs av Axel Skoger, Sveg, var bäst i sin ras. Bäst bland finnspetsarna blev tiken Azzi. Ägarinnan heter Maria Gesar, Rättvik.

Segerklassen var mycket tunn, endast en hund var berättigad att tävla där.

☐ ☐ Injagningskompendium och klubbnytt finns hos Marianne Einarsson.

☐ ☐ Trevlig sommar önskar styrelsen för Södra!

Mellersta

av BERNT KARLSSON

☐ ☐ Ofta hör man uttrycket: det vet jag ingenting om så det vill jag inte yttra mig över. Och det låter ju förståndigt - att inte yttra sig om saker man inte vet alltså. Men det finns en sektor inom vilken liknande tongångar helt saknar livsrum. Det är vad gäller skogsfågeltillgången, att bedöma hur mycket fågel det finns i markerna.

Här finner sig alla kallade att lämna upplysningar.

☐ ☐ T.o.m. en älgjägare som i bästa fall suttit två dar med termosflaskan vid en skogsbilväg och skaffat övriga naturupplevelser genom TV-rutan vet att berätta.

Den här kategorin fågelinventerare kommer självklart bara fram till en slutsats: det är ont om fågel i år!

☐ ☐ Många inom den här gruppen missade t.o.m. det sällsynt goda skogsfågelåret 1974. Det var ont om fågel då också - enligt termos- och TV-folket.

☐ ☐ Det finns exempel på jaktvårdsområden som i sina årsberättelser tio år i följd skrivit att fågeltillgången är katastrofalt dålig. Fråga: kan det då överhuvudtaget finnas kvar någon fågel i markerna?

☐ ☐ Fjölårets fågelföryrgring var däremot dålig. Därom tvistar ingen. Men det fanns ändå förhållandevis gott om gammal fågel i markerna. Det är en sak som kunnat beläggas också vid besök på spelplatserna under våren. Speciellt har det varit positiva rapporter från tjädervinen.

☐ ☐ Jag tror att Skelleftebygds jaktvårdskrets träffat ganska rätt när man i sin årsberättelse skriver: "Tillgången på gammal fågel verkar relativt god och borgar för kraftiga fågelstammar vid en gynnsam föryrgring".

☐ ☐ Uppskattningen av stammarnas storlek har baserats på kontakter med länsjaktvårdsföreningen och dokumenterade jägare för respektive viltarter.

Här har alltså inte termos- och TV-folket fått vara med och tycka. Och det är bra!

☐ ☐ Vissa älgjägare har alltid en böjelse för att tala om dålig skogsfågeltillgång för att därigenom bädda vägen för förbud mot småviltsjakt före och under älgjakten. Och om

"katastrofalt dålig fågeltillgång" tillåts bli en jargong finns det också grupper som gärna utnyttjar detta för att få förbjuda skogsfågeljakt överhuvudtaget.

☐ ☐ Meningslösheten i ett sånt förbud är allmänt omvitnad.

☐ ☐ Upp- och nergångar i skogsfågelbestånden är inget nytt under solen. Så har det varit i alla tider. Det vet t.o.m. gamla snarfångstmän att berätta T.o.m. på 30-talet fanns så dåliga år att det inte var lönt att "gå till skogen".

☐ ☐ Det är vädret efter kläckningen som bestämmer hur tillgången ska bli. Över vädret kan vi inte råda. Bara hoppas. I skrivandets stund är sommaren i antågande. Låt oss hoppas att värmen består.

☐ ☐ Med dessa utträtade tankespiraler tänker jag gå över till något annat. Mellersta lokalavdelningen skiftade vid årsmötet i Lycksele den 20 mars ordförande. Kjell Hedman hade av sagt sig uppdraget. Ny bas för mellersta är nu Folke Fredriksson, Storuman. För två år omvaldes i styrelsen Arne Persson och Kjell Rosberg, den förre som kassör. Ny i styrelsen är Stig Lövsström.

☐ ☐ Liksom övriga lokal.klubbar bestämde årsmötet att höja årsavgiften till 50 kr. En tilläggsavgift på 15 kr kommer att infordras från de medlemmar som betalat in årsavgiften för 1976 före årsmötet.

☐ ☐ ☐ Årsmötet valde Anna-Lisa Olofsson som representant i riksstyrelsen. Hennes adress finns på annan plats i tidningen.

☐ ☐ Eftersom höstens jaktprov snart ska planeras kan det vara på sin plats att nämna mellersta lokalklubbens jaktprovsdomare. Det är: Anna-Lisa Olofsson, Inez Vedbring, Fredrik Olofsson, Folke Fredriksson och Stig Lövsström, samtliga Storuman, samt Kjell Rosberg, Sorsele, Kjell Hedman och Tage Alfredsson, Lycksele, Axel Hedman, Malå, Kurt Allan Persson, Vindeln, Arne Persson, Umeå, och Börje Meijer, Skellefteå.

Norra

av BÖRJE NILSSON

☐ ☐ Trots uppenbar risk för upprepningar på andra sidor i denna tidning har vi från Norra ett behov av att gemensamt, med en suck av lättnad - och möjligen med tillägget äntligen - utbrista: våren är här!

☐ ☐ På väg till utställningen i Arvidsjaur klev jag ur bilen bara för att få höra hur vattnet brusade fram i Vistån. Under hemresan två dagar senare kunde jag konstatera att Piteälven var isfri, i varje fall så långt man kunde se från bron i Älvsbyn. I Gäddvik strax norr om Luleå kunde man känna en aning av den där karaktäristiska luften av jord som blir mycket mer påtaglig efter det första vårregnet och sen snabbt övergår till dofter av spröd grönska.

☐ ☐ Mitt i all vårglädjen vill vi från Norra sända en tacksahetens tanke till Tore Strandgård i Övre Norra. Vi från Norra har levt länge nu på Din lyriska beskrivning av de "bländande vita vårvintervidderna", och tänkt en och annan avundsam tanke på de "sprattlande rödingarna på den vita snön".

☐ ☐ Men var sak har ju sin tid och nu kan vi bara generöst sända Er där uppe i Norr några tröstens ord. Håll ut kamrater, allt går så snabbt nu på våren, och Ni ligger inte så långt efter oss. Om bara några veckor kan även Ni från Övre norra ägna Er åt andra saker än att fiska och producera valpar.

☐ ☐ I föregående nummer av Ståndskall hade vi skisserat vad vår lokalsida skulle behandla. Det här numret skulle bl.a. innehålla referat från lokalklubbens årsmöte, referat från vårutställningar, presentation av regler för Skallkungstävlingen och preliminära tider för bruksprov.

☐ ☐ Årsmötet hölls i Arvidsjaur den 21 februari på hotell Laponia. Frågan "huruvida

mötet blivit behörigen utlyst" behandlades som punkt fyra i dagordningen. De närvarande besvarade frågan med ja. Så här efteråt börjar man nog i alla fall fundera lite. Det kan väl inte bara bero på bristande intresse, långa resvägar och tillfälliga förhinder att endast ett total av oss fanns med på årsmötet. Varför kom inte Ni andra också dit? Som ett led i försöken att åstadkomma en bättring i detta avseende vill vi redan nu påminna om att nästa årsmöte hålls i Boden den 19 mars 1977. Skriv upp det någonstans, riv ur den här sidan och sätt in den i glas och ram på väggen, gör en knut på hundens svans, gör strängt taget vad Du vill bara Du kommer ihåg att Du måste vara med nästa gång.

☐ ☐ Under punkt sex-åtta på dagordningen förrättades följande val:

Styrelsen: Gert Laestander, ordförande, Karl-Erik Lundgren, sekreterare, Asta Rova, kassör, Björn Lundberg, Gustav Rova.

Revisorer: Ingemar Granström, Rolf Aho, Gustaf Rova, suppleant, Börje Nilsson, suppleant.

Representant i riksstyrelsen: Gustaf Rova.

Lokalredaktör: Börje Nilsson.

Valberedning: Lars-Erik Holmberg, sammankallande, Sigrid Grahm, Vera Laestander.

Domarkommitté för jaktprov i öppen klass: Bjarne Wikström.

☐ ☐ Under punkt 12 övriga frågor behandlades bl.a. vissa frågeställningar kring lokalklubbens jaktprov i elitklass. Under diskussionen framkom bl.a. att lokalklubbens medlemmar på grund av begränsad tillgång till provmarker men framförallt bristen på domare ofta tvingades avstå från deltagande till förmån för medlemmar från andra lokalavdelningar. Efter livlig debatt beslutade årsmötet att lokalklubbens hundar skall äga startföreträde vid jaktprov i elitklass om svårigheter uppstår att anskaffa provområden och domare. Eventuellt resterande platser skall fördelas genom lottning. Fungerande provdomare som anmält hund till prov skall äga företräde före lottning.

☐ ☐ Referat från riksårsmötet och utställningen i Kalix lämnas på annan plats i tidningen. Samma gäller vårutställningen i Kemi.

☐ ☐ Norra lokalavdelningens utställning i Arvidsjaur den 9 maj 1976 gick helt programenligt på en utmärkt arena och i ett strålande vårväder. 48 hundar var anmälda och Rune Samuelsson stod i spetsen för ett säkert domarteam.

NORRBOTTENSSPETS

☐ ☐ Utställningens bästa hund blev den bara drygt året gamla norrbottensspetsen "Nåbsens Tell". Uppfödare: Ingrid och Åke Andersson, Satter. Ägare: Kenny Årlebrand, Malmberget. Nåbsens Tell erövrade följande meriter: 1 ukl, 1 ukk, hp, ck, 1 bhkl, Bir 1, hp, Bis.

Öjebyhunden Bifurkations Pilki, uppfödare: Lars Baltzari, Täreändö, Ägare: Dick Pettersson, gjorde ett mycket gott intryck och erövrade följande utmärkelser: 1 ökl, 1 skl, cert, ck, 1 jkl, 2 bhkl, hp.

FINSK SPETS

☐ ☐ Bland finnspetsarna, vilka f.ö. var av jämn och god kvalitet, hade följande hundar de största framgångarna, samtliga av Gert Laestanders uppfödning:

Fikka S 57 742/73 1 ökl, ck, 1 btkl, Bir 1, hp.

Tjabo S 57 740/73 1 ökl, ck, 1 bhkl, hp, Bim 1, hp.

Rami S 57 741/73 1 ökl, 1 kl, cert (champ), ck, 2 bhkl, hp, 1 jkl.

Även tiken Rissi S 51 902/73, uppfödare Dan Fjällström, Arjeplog, ägare Tore Ögren Arvidsjaur, fick mycket fin kritik och erövrade följande utmärkelser: 1 ökl, ck, 2 bhkl, hp.

Fullständig prislista kan icke införas av tids- och utrymmesskäl, men presenteras i ett senare nummer av tidningen.

☐ ☐ Efter alla positiva intryck börjar man allvarligt fundera över om det inte är dags att

permanenta Arvidsjaursutställningen till ett årligen återkommande arrangemang i början av maj. Arrangörerna från Arvidsjaur med Vera, Gert och Karl-Erik i spetsen har all ära av sin insats. Förutom allt annat hade man t.o.m. lyckats att få ihop en imponerande prissamling. Vi andra från Norra har all anledning att lyfta på kepsen för arrangörsteamet.

☐ Skallkungstävlingen diskuterades vid riksårsmötet i Kalix. Där beslutades bl.a. att Staffan Forslund skulle skissera gemensamma regler för uttagning av hundar till tävlingen. Vi hoppas att han fullföljt uppdraget och att vi kan läsa om detta på annan plats i tidningen.

☐ Klubbens jaktprov kommer som nämnts redan i föregående nummer att förläggas till Arvidsjaur, preliminärt 18-19 september. För närvarande vet vi inte mer än så, men hoppas kunna återkomma med definitiva tider i nästa nummer.

☐ Vi tänkte redan i detta nummer prata lite grann om anmälningsförfarande m.m. för jaktprov i öppen klass. Vår sida räcker inte till för det och vi lovar att återkomma i denna fråga nästa gång.

☐ Hör av Dig med "klubbnyttigt" från Norra.

Vinstrikast

- Det må lända Tore Johansson, Tallsjö, till heder att han tävlat i tysthet med sin hund, men i det här fallet har det betytt att vi publicerat fel hund som vinnare av Ukkopriset.

Det sade ordföranden Rune Samuelsson när han vid riksårsmötet i Kalix överräckte nämnda vandringspris till ägaren av SF 23550/71 Kronohovs Kim — ÅRETS VINSTRIKASTE SFN-hund.

Det här är Kims meriter:

27/4 Alahärmä, Finland, 1 ökl, 1 skl, cert, hp, Bir-1, BIS-1 (8 raser)
10/8 Nykarleby, Finland, 1 ökl, 1 skl, cert, Bir-1.

6/7 Bodö, Norge, 1 ak, CK, cacib, Bir-2.

17/8 Skellefteå, SKK, 1 ökl, CK, hp, Bir-2, cacib. (Bästa hanhund)
6/12 Göteborg, SKK, 1 ökl, 1 skl, CK, hp, cert, Brk I 1, hp, Bir-1 cacib.

25/10 Karleby, Jakobsstadsnejdens kennelförening, 1 ökl (76 poäng)

22/11 Närpes, Sydösterbottens kennelförening, 1 ekl (87 poäng)

☐ SF 23550/71 Kronohovs Kim med sin ägare Tore Johansson, Tallsjö. (Foto:Lars-Erik Holmberg)

Vid utställningen den 6/12 erövrade hunden: Norsk Uch, Svensk Uch, Finsk Uch, Nordisk Uch.

Ett hagelgevär söker ägare

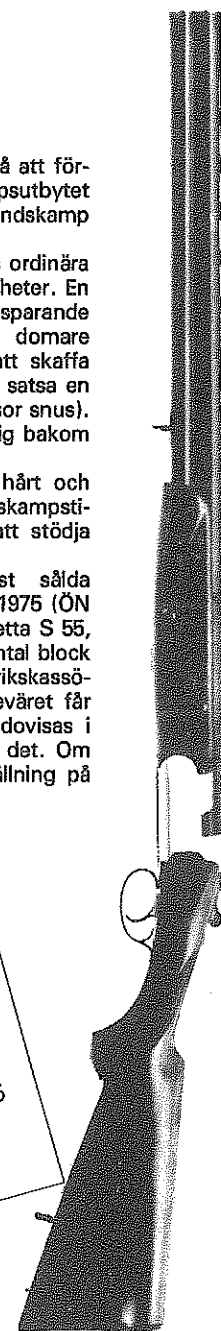
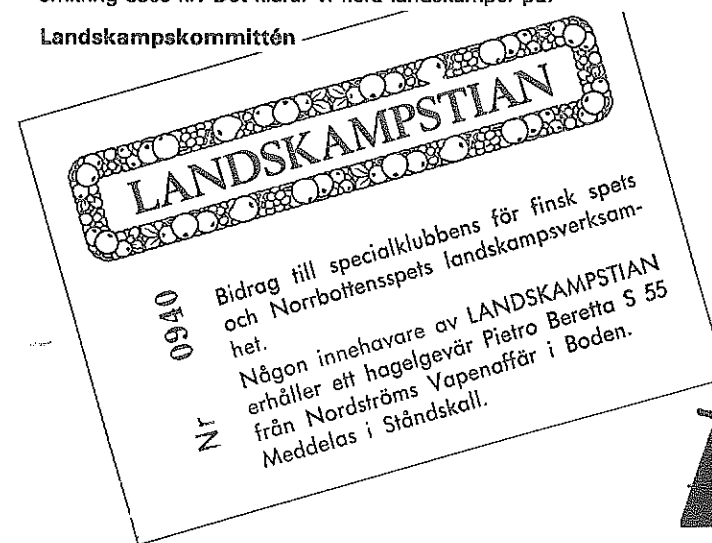
Ett av SFN:s flaggskepp - landskampen mot Finland - höll på att försvinna på grund av ekonomiska skäl. Utan tvekan är landskampsutbytet mycket värdefullt, om inte annat så från PR-synpunkt. Landskamp klingar inte bara i träskällarägareöron.

För att rädda den kvar vreds finansieringen utanför klubbens ordinära budget, som ansågs kunna klara endast angelägnare angelägenheter. En landskampskommitté utsågs. Vi har genomdrivit vissa kostnadssparande åtgärder: fyra hundar i stället för fem, endast en omgång domare (världandets) m.m. Vi har också en del saker på gång för att skaffa pengar. Bl a "Landskampstian". Var och en av oss bör kunna satsa en tia (i dessa inflationstider räcker den ju inte till mer än några dosor snus). Riksstyrelsen och ett fullkomligt enigt årsmöte i Kalix ställde sig bakom idén.

Vi skall inte göra någon segdragnings av det här. Vi kör hårt och intensivt. Det är naturligtvis inte förbjudet att lösa flera "Landskampstior". Det är inte heller förbjudet för andra än medlemmar att stödja klubbens landskampsverksamhet.

Den klubb som före den 1/7 1976 redovisar flest sålda "Landskampstior" i förhållande till medlemsantalet den 31/12 1975 (ÖN 104, N 147, M 130 och S 118) erhåller ett hagelgevär Pietro Beretta S 55, värt omkring 1900 kr. Varje klubbkassör har i april tillsänts ett antal block med numrerade "Landskampstior". Redovisning skall ske till rikskassören Åke Andersson i Satter. Den klubb, som vinner hagelgeväret får sedan bestämma vem som slutligen skall ha bössan. Det redovisas i Ståndskall. Om någon klubbkassör önskar fler block så finns det. Om varje medlem löser en "Landskampstia" har vi en nettobehållning på omkring 3500 kr. Det klarar vi flera landskamper på.

Landskampskommittén

Hundutställning

Finsk spets och norrbottenspets

RÄTTVIK söndagen den 15 augusti, 1976.

Skriftlig anmälan till Folke Halvarsson, Hagvägen 3, 790 23 Svärdsjö. Tel. 0246/10152.

Sista anmälningsdag 23 juli.

P M och anmälningsblanketter kan rekvideras från:

Folke Halvarsson
Tel. 0246/10152

Martin Karlsson
Tel. 0247/22531

Kom ihåg de nya vaccinationsbestämmelserna fr o m 1 juli.

SFN/Södra
Dalarnas Älghundsklubb

T-SHIRTS-DEKALER

TYGMÄRKEN • NYCKELBRICKOR

Du kan få nästan vilken hundras Du vill på TRÖJAN eller som DEKAL på genomskinlig självhäftande plast, för t ex bilrutans insida. Pris 8:50 per par. AERISDEKALEN har samma bild som tröjan.

Följande raser f n klara:

t g	Afghanhund	g	Engelsk setter	g	Karelsk björnhund	t g	Saluki
t g	Airedaleterrier	g	Finsk spets	g	Keesbond	t g	Schäfer
t g	Am cocker spaniel	g	Finsk stövare	t g	Labrador retriever	t g	Shetland sheepdog
t g	Beagle	g	Flatcoated retriever	t g	Lapphund	t g	Shih-tzu
t g	Bedlingtonterrier	g	Foxterrier, släthärig	g	Lhasa apso	t g	Skotsk terrier
t g	Berner sennen	g	Foxterrier, strävhärig	g	Münsterländer	t g	Springer spaniel
t g	Border terrier	g	Fransk bulldog	t g	Newfoundland	t g	Tax, korthärig
t g	Boston terrier	t g	Golden retriever	g	Norrbottenspets	t g	Tax, långhärig
t g	Boxer	g	Gordon setter	g	Norsk buhund	t g	Tax, strävhärig
t g	Cairn terrier	t g	Grand danois	t g	Old english sheepdog	t g	Tibetansk spaniel
t g	Cavalier k c spaniel	t g	Greyhound	t g	Papillon	t g	Tibetansk terrier
t g	Chow-chow	t g	Griffon brab	t g	Pekingese	t g	Westie
t g	Cocker spaniel	t g	Griffon brux	t g	Pointer	t g	Whippet
t g	Collie, långhärig	t g	Gråhund	t g	Pudel	t g	Vorsteh, korthärig
t g	Dalmatiner	t g	Hamiltonstövare	t g	Risenschnauzer	t g	Vorsteh, strävhärig
t g	Dobermann	t g	Irlandsk setter	t g	Rottweiler	t g	Västgötspets
t g	Drever	t g	Irlandsk varghund	t g	Rysk vinthund	t g	Yorkshireterrier
t g	Dvärgspets	t g	Jämthund	t g	S:t Bernhard		

+ Finns som FÄRGdekaler, pris 13:50/par.

g Finns som genombruten dekal på GULDFärgad bakgrund, pris 9:50/par.

t Finns som broderat TYGMÄRKE i färg ca 8x10 cm, pris 12:-/st.

TYGMÄRKET finns också med Australisk terrier, Basset, Engelsk bulldog, Maltieser, Mops, Samojed, Welsh corgi card.

Tröjan är av mycket fin, formfast bomullskvalitet och kostar:

90, 100, 110, 120, 130, 140 cl. 24:-
150, 160, 170 cl, S(4), M(5), L(6), XL(7) 28:-

Färg: Gul eller röd. Kan även fås vit, blå eller grön mot extra kostnad 4:- per tröja och ca 3 veckors leveranstid.

Du kan få hund-, kennel- eller klubbnamn på tröjan eller på AERIS-dekaler om Du beställer antingen minst 5 tröjor eller minst 8 st dekaler med samma text. Extra kostnad: 16:-/tröja eller dekal. För större beställningar - begär specialpris. Max 12 bokstäver. Över 12 tillägg 2:- per bokstav. Ca 3 veckors leveranstid.

Utöver AERISdekaler kan Du beställa de flesta i marknaden förekommande genombrutna dekaler 8:50/par samt nyckelbrickor av ett stort antal raser, svart-vita 4:50/st, färg 6:50/st.

Du kan hos oss finna det mesta av det bästa för Din hund, häst och katt. För fåglar, fiskar och andra smådjur har vi också föder och tillbehör. Vi är mycket välsorterade när det gäller böcker.

Besök oss eller skriv en rad om Dina önskemål. Vi levererar gärna mot postförskott. Beställningar för minst 200:- fraktfritt. Gäller ej föder och kattsand. Moms ingår i ovanstående priser.

AERIS HUNDservice ab

KUNGSGATAN 8, 951 32 Luleå. Tel 0920/67040.

HÄRMED BESTÄLLES MOT POSTFÖRSKOTT:

TRÖJA ..... st, storlek ..... färg ..... ras .....
AERISDEKAL ..... par, ras ..... GENOMBRUTEN dekal ..... par, ras .....
FÄRGdekaler ..... par, ras ..... GULDdekaler ..... par, ras .....
TYGMÄRKE ..... st, ras ..... NYCKELBRICKA ..... st, ras .....

Namn

Adress

Postadress